

Uso de «b» e «v»

Úsase «b»

1. En interior de palabra, despois de «m»: *lombo, cambiar, pomba...*
2. En todas as formas dos verbos rematados en *-bir* (*escribir, recibir, rubir, prohibir, subscribir...*): *escribo, recibías, rubirá, prohibiron...*

Excepción:

vir, vivir, servir e os seus derivados.

3. En todas as formas dos verbos rematados en *-buir* (*atribuír, distribuír, contribuír...*): *atribuí, distribúes, contribuirán...*
4. En todas as formas dos verbos *beber, caber, deber, haber, lamber, saber* e *sorber*: *bebo, coubo, deberá, lambía...*
5. Nas terminacións do copretérito (pretérito imperfecto) de indicativo dos verbos da 1.ª conxugación: *falaba, cantabas, bailabamos...*
6. Nas palabras que comezan por *bu-*: *bubela, bufanda, buscar, budista, burla...*

Excepción:

vulgo, vulnerar, vulto, vulva, vurullo e os seus derivados.

7. Nos casos en que o son [b] vai seguido doutra consoante: *absterse, súbdito, branco, público...*

Excepción:

acivro, ávrego e *ovni*.

8. Nas palabras cos prefixos *biblio-* ('libro'), *bi-* ou *bis-* ('dous'), *bio-* ('vida'), *sub-* ('baixo'): *bibliografía, bimotor, bioloxía, subatómico...*
9. Nas palabras derivadas ou compostas doutras que tamén se escriben con «b»: *polbo* → *polbeira, brazo* → *antebrazo...*
10. Por criterios etimolóxicos, en: *abelá, automóvil, bafo, balde, baleiro, beira, billa, bolboreta, biscaiño, fibela, gabia, gabián, marabilla, móbil, nobelo, polbo, rebentar, ribeira, trobar, trobador, Xabier* e os seus derivados.

Úsase «v»

1. En interior de palabra, despois de «b», «d» e «n»: *obvio, advertir, inverno...*
2. En todas as formas dos verbos rematados en *-servar* (*reservar, conservar...*) e *-versar* (*conversar, terxiversar...*): *reservade, conservo, conversaron...*
3. En toda a conxugación dos verbos *estar, ir, ter, servir, ver, vir* e *vivir*: *estiven, vou, tivera, vexas, vivín...*

Excepción:

o copretérito do verbo *estar* (*estaba, estabas...*).

4. En todas as formas dos verbos rematados en *-ver* (*absolver, ferver, mover, ver, volver...*): *absolveron, fervía, moveu, verás...*

Excepción:

beber, caber, deber, haber, lamber, saber, sorber e os seus derivados.

5. Nos nomes dos números: *nove, vinte, vinte e un...*
6. Nos adxectivos rematados en *-ave, -avola, -eve, -evola, -ivola*: *grave, oitavo, leve, nociva...*

Excepción:

árabe.

7. Nas palabras que comezan por *di-*: *divagar, divino, dividir, diversión...*

Excepción:

dibásicola.

8. Nas palabras co prefixo *vice-* ('carga de rango inferior') ou co sufixo *-vorola* ('comer'): *vicepresidenta, insectívoro...*
9. Nas palabras derivadas ou compostas doutras que tamén se escriben con «v»: *inverno* → *invernadoiro, vento* → *papaventos...*
10. Por criterios etimolóxicos, en: *acivro, avó, avoa, avogado, caravel, chuvasco, covarde, Cristovo, escarvar, escaravello, Estevo, esvelto, garavanzo, gravar, gravata, pavillón, trevo, varanda, varredor, varrer, vasoira, vermello, verniz, verza, voda, voitre, vulto, xavelina* e os seus derivados.

Uso de «h»

Úsase «h»

1. En todas as formas de verbos como *haber, habitar, habituar, herdar, home-naxear, honrar, hospedar* e *humillar*: *hai, habitaba, herdou, honrade...*
2. Nas palabras que comezan polos prefixos gregos: *hex-* ou *hexa-* ('seis'), *hept-* ou *hepta-* ('sete'), *hendeca-* ('once'), *hect-* ou *hecta-* ('cen'), *helio-* ('sol'), *hemi-* ('metade'), *hemo-* ou *hema-* ('sangue'), *hetero-* ('diferente'), *homo-* ('idéntico'), *hipo-* ('cabalo'), *hipo-* ('baixo'), *hiper-* ('superior ou moito'), *hidro-* ('auga'), *hipno-* ('sono'), *hepat-* ('fígado'): *helióstato, hemiciclo, heptasílabo, hectómetro, heterodoxo, hidroloxía...*
3. Nas palabras que comezan por *hum-*: *humidade, humilde, humano...*
Excepción:
úmero.
4. Nas palabras que comezan por *horr-* ou por *hosp-*: *horrible, hospital, hóspede...*
5. Na palabra *alcohol* (aínda que tamén se admite *alcol*) e nos seus derivados: *alcohólico, alcoholemia...*
6. En moitas interxeccións: *ah, bah, eh, ho, hurra, oh, ouh...*
Excepción:
ai, ola, ei.
7. Nas palabras derivadas ou compostas doutras que tamén se escriben con «h»: *habitar* → *deshabitar*, *home* → *xentilhome...*
8. Por criterios etimolóxicos, en palabras como: *harén, harmonía, harpía, hasta* (pau, corno), *hedra, Helena, hélice, helmo, Henrique, herba, hirto, histeria, home, hora, horta, hoxe* e os seus derivados.

Non se usa «h»

1. Por criterios etimolóxicos, en: *achar, ata* ou *até, baía, encher, ermida, ermo, inflar, inchar, irmán, ombro, oco, orfo, óso, ovo, truán* e os seus derivados.

Uso de «s» e «x»

Úsase «s»

1. Nas palabras *escusa*, *estraño* e *escavar*; e nos seus derivados: *escusar*, *estrañeza*, *escavación*...
2. Nas palabras que comezan por *estra-* (non sendo este prefixo): *estrafalarío*, *estratexia*, *estragar*...

Pode usarse «s»...

3. En lugar do primeiro «x» cando este aparecía dúas veces entre vogais: *osíxeno*, *axexar*... (pero tamén vale *oxixeno*, *axexar*...).

Levan «s»

biscoito
 escepticismo
 escéptico
 escisión
 esculcar
 espectacular
 espectáculo
 espectador
 espléndido
 espoliar
 espontáneo
 espremedor
 espremer
 estender
 estranxeirismo
 estranxeiro
 estrañar
 estraño
 lapis
 mesquiño
 mesquita
 xasmín

Úsase «x»

1. Nas palabras co prefixo *ex-* que significa 'fóra de' ou 'que foi e xa non é': *exculpar*, *exministra*...
2. Nas palabras co prefixo *extra-* que significa 'fóra de' ou 'moi': *extraterrestre*, *extrafino*...
3. Nas palabras cos prefixos *hexa-* e *sex-* que significan 'seis': *hexaedro*, *sexteto*...

Levan «x»

arxila
 bixutería
 cervexa
 cornixa
 enalzamento
 enxalzar
 enxiva
 excelente
 exceso
 expectación
 extensión
 extenso
 extremidade
 extremo
 graxa
 paixón
 xarampón
 xastre
 xintoísmo
 xintoísta
 xordo